

Poročilo obiska Hiše EU, 16.11.2023

Dialog mladih s podpredsednikom EU Parlamenta Marcom Angelom in dr. Vido Groznik (FRI) o prihodnosti umetne inteligence (prednosti in pasti)

V četrtek, 16.11.2023, smo z dijaki SZŠLJ (Adela Babić, Luka Stare iz 4.C, Timotej Jesenšek, Žiga Preinfalk, Jasmina Savić, Jan Zorc iz 4.E) sodelovali pri okrogli mizi o uporabi umetne inteligence v prihodnosti na področju gospodarstva, izobraževanja in zdravstva. Seveda so se naši dijaki odločili za področje zdravstva. Podpredsedniku so predstavili svojo vizijo in svoj predlog uporabe umetne inteligence v zdravstvu. Dijaki so med pripravami na predlog imeli ogromno idej, a smo se tokrat morali omejiti na 2-minutni predlog, tako da so se naši dijaki osredotočili na izziv pomanjkanja empatije v odnosu med zdravstvenim osebjem in pacientom. Prav tako je potrebno poudariti, da niso imele vse šole priložnosti predstaviti svoje predloge v živo, ampak le 9 izbranih.

Žiga Preinfalk (4.C) in Adela Babić (4.E) sta naš predlog predstavila podpredsedniku in dr. Groznikovi, ki sta potem to tudi prediskutirala in ponudila svoj pogled na predloge dijakov.

Helena Božič Janežič
Sabina Vute Kosednar

PREDLOG:

Problem (javnega) zdravstva: pomanjkanje empatije ter človeškega stika med zdravstvenim osebjem in pacienti – Kako nam lahko umetna inteligenca vrne sočutje?

Ne samo v zdravstvu, tudi na drugih področjih, kot na primer v gospodarstvu in izobraževanju, se z naraščajočo uporabo avtomatiziranih sistemov izgublja intimnost in posvečanje pozornosti posameznim človeškim izkušnjam. Kljub vsemu napredku in razvoju umetne inteligence pa je še toliko bolj ključno poudariti pomen človeškega dotika, sočutja in razumevanja v zdravstvu, da bi ohranili holističen pristop k oskrbi ter spodbujali celostno fizično in čustveno blaginjo pacientov, saj se v vlogi pacienta lahko znajde vsak. Danes jaz, jutri ti. Pravila in izjem ni.

Toda v času kadrovske podhranjenosti v zdravstvu, tj. problem, ki je že dolgo časa prisoten in ga je globalna pandemija samo še bolj osvetlila, je težko pričakovati, da bodo zdravstveni delavci zmožni ohraniti visoko stopnjo empatije, ki je ključna pri uspešnem okrevanju pacienta. Eden izmed razlogov za to je preobremenjenost in pomanjkanje časa za paciente zaradi preobilice dela, ki porabi največ časa (na primer, premikanje in dvigovanje pacientov, razdelitev hrane in zdravil, pospravljanje hrane po obrokih, postiljanje in skrb za menjavo rjuh, itd.). Če bi se lahko zdravstveni delavci vsaj delno razbremenili te vrste dela, bi lahko več časa in oskrbe namenili pacientom za pogovor in razvijanju empatije, ki bi pacientom ponujala občutek sočutja in da niso zgolj številka v sobi. Komentar kot je na primer, »Dobro jutro, gospa! Danes izgledate dobro, tudi lepo vas je videti nasmejane« ali pa prijazen »Kako ste, gospod? Ste se naspali?« lahko spremeni potek dneva pacienta na boljše ... in to je tisto, kar bi želeli kot bodoči zdravstveni delavci doseči.

Kako pa bi lahko to dosegli z umetno inteligenco? Čisto preprosto, po vzoru bolnišnic, ki so že prepoznale prednosti umetne inteligence in med svoje vrste vpeljale robotske sodelavce, ki opravljajo zgoraj omenjeno delo, ki človeškim zdravstvenim delavcem vzame veliko časa.

Naš predlog je, da bi vse zdravstvene ustanove opremili s pol toliko robotskimi sodelavci kot je človeškim zdravstvenih delavcev. Torej, v kolektivu 20ih zdravstvenih delavcev, bi pomagalo še dodatnih 10 robotskih. Ti robotski sodelavci bi lahko poleg fizičnega dela, kot je razdelitev hrane, lahko z uporabo umetne inteligence pomagali tudi pri video komunikaciji pacientov s sorodniki, ki zaradi različnih razlogov, ne morejo obiskati svojcev v bolnici ali pa razložijo medicinske termine, ki jih mogoče pacienti ne razumejo. Ker pa je tako množična oskrba zdravstvenih ustanov z robotskimi delavci lahko tudi zelo draga, pa bi uvedli tudi »empatični davek«. To je univerzalni strošek 1€ za vsakega prebivalca starejšega od 16 let. Tako ne bi nobenemu »jemali od ust« in prav tako ne bi delali razlik med ljudmi z različnimi prihodki in ozadji, kot jih tudi ni med pacienti.

